

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 - 454/16.03.2009 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на трета степен на професионална квалификация за професия **код 214010 Дизайнер**, специалност **код 2140108 Моден дизайн** от професионално направление **код 214 Дизайн**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	214	ДИЗАЙН
Професия	214010	ДИЗАЙНЕР
Специалност	2140108	МОДЕН ДИЗАЙН

Утвърдена със Заповед № РД 09 - 454/16.03.2009 г.

София, 2009 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността за придобиване **трета** степен на професионална квалификация по професията **214010 Дизайнер**, специалност **2140108 Моден дизайн**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване **трета** степен на професионална квалификация по изучаваната професия и специалност.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) в съответствие с Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация (Наредба № 12 от 12.12.2006 г. за придобиване на квалификация по професия **Дизайнер**, изд. ДВ, бр. 16 от 20.02.2007 г.).

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:**
 - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
 - б. Критерии за оценяване.

- 2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:**
 - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
 - б. Критерии за оценяване.

- 3. Система за оценяване.**

- 4. Препоръчителна литература.**

- 5. Приложения:**
 - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
 - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание
2. Критерии за оценяване

Изпитна тема № 1: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото на Древен Египет

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 1:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за авторското право и сродните права.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 2: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото на Древна Гърция

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за търсенето и предлагането.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва правилно зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Описва правилно закона за търсенето и предлагането.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 3: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото на Източните народи

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Организация на заплащане на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва правилно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава организацията на заплащане на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 4: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото през Средновековието

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар и пазарни механизми.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара и пазарните механизми.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 5: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото през Ренесанса

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Познава зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за авторското право и сродните му права.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 6: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамско палто) с елементи от облеклото през Рококо

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за търсенето и предлагането.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за търсенето и предлагането.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 7: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото на стила Ампир

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
Общ брой точки		60

Изпитна тема № 8: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от облеклото на 20-те години на XX век

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Организация на заплащането на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава организацията на заплащането на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
Общ брой точки		60

Изпитна тема № 9: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от българския национален костюм – двупрестилчена носия

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за авторското право и сродните права.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 10: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от българския национален костюм – сукманена носия

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 11: Проектиране на съвременно дамско облекло (дамска рокля) с елементи от българския национален костюм – саяна носия

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Характеристика на историческите форми на облеклото през съответния период.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар и пазарни механизми.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Познава характерните исторически форми на облеклото през съответния период. Прилага характерни форми в съвременното облекло.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара и пазарните механизми.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 12: Проектиране на съвременно мъжко облекло (спортна риза)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилово направление и модни тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Организация на заплащането на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.
-

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 12:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Описва стиловото направление и модните тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава организацията на заплащане на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 13: Проектиране на съвременно мъжко облекло (панталон)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилото направление и модни тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 13:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилото направление и модела.	5
3.	Описва стилото направление и модните тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за авторското право.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 14: Проектиране на съвременно дамско облекло (панталон)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилово направление и модни тенденции в дамското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 14:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилово направление и модела.	5
3.	Описва стилово направление и модните тенденции в дамското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 15: Проектиране на съвременно детско облекло (рокля за първа възрастова група)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилото направление и модни тенденции в детското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Организация на заплащането на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилото направление и модела.	5
3.	Описва стилото направление и модните тенденции в детското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава организацията на заплащане на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 16: Проектиране на съвременно детско облекло (палто за втора възрастова група)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилово направление и модни тенденции в детското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за търсенето и предлагането.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилового направление и модела.	5
3.	Описва стилового направление и модните тенденции в детското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно законите и правилата в дизайна.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за търсенето и предлагането.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 17: Проектиране на съвременно мъжко облекло (яке)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилото направление и модни тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 17:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилото направление и модела.	5
3.	Описва стилото направление и модните тенденции в мъжкото облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Познава зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава закона за авторското право и сродните му права.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 18: Проектиране на съвременно дамско облекло (официална рокля)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилото направление и модни тенденции в дамското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Ансамбъл в облеклото. Видове ансамбли.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар и пазарни механизми.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 18:</i>		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилото направление и модела.	5
3.	Описва стилото направление и модните тенденции в дамското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва правилно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара и пазарните механизми.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 19: Проектиране на съвременно дамско облекло (спортен ансамбъл – панталон и яке)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилово направление и модни тенденции в дамското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологичната последователност за изработване на модела.
- Зависимости между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Пазар на труда.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 19:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стилово направление и модела.	5
3.	Описва стилово направление и модните тенденции в дамското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Познава зависимостите между пропорциите на човешкото тяло и облеклото.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара на труда.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Изпитна тема № 20: Проектиране на съвременно дамско облекло (работна престилка)

План-тезис:

- Графична скица на модела.
- Описание на модела.
- Стилово направление и модни тенденции в дамското облекло през текущия сезон.
- Избор на подходящи текстилни материали за изработване на изделието и обосновка на този избор.
- Схема на технологична последователност за изработване на модела.
- Закони и правила в дизайна.
- Изисквания на здравословни и безопасни условия на труд.
- Закон за авторското право и сродните му права.
- Специфични програмни продукти – кратко описание.

Приложна задача/казус: Начертайте базисна конструкция на модела в мащаб 1:5.

Дидактически материали: Кривка, моливи, гума, кадастрон и конструктивни изчисления.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 20:		Максимален брой точки
1.	Прави графична скица.	8
2.	Описва стиловото направление и модела.	5
3.	Описва стиловото направление и модните тенденции в дамското облекло през текущия сезон.	5
4.	Правилно избира подходящи текстилни материали за изработване на изделието.	4
5.	Правилно съставя схема на технологична последователност за изработване на модела.	8
6.	Описва вярно ансамбъла в облеклото и видовете ансамбли.	8
7.	Познава здравословните и безопасни условия на труд.	3
8.	Познава пазара и пазарните механизми.	4
9.	Познава и описва специфични компютърни програми.	5
10.	Решава приложната задача.	10
	Общ брой точки	60

Комисията по оценяване на изпита по теория на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания

Чрез държавния изпит по практика на професията и специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетентности на обучаваните, отговарящи на трета степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в **изработване на дизайнерски проект по индивидуално задание за проектиране и изработване на облекло и аксесоари.**

Например:

Изпитът по практика на професията и специалността се състои в **направа на дизайнерски проект и изработване в материал на детско облекло (палто за втора възрастова група) и аксесоарите към него.**

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с един повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата.

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	Макси мален брой точки	Те жест
1.	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.</p> <p><i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i></p>	<p>1.1. Избира и използва правилно лични предпазни средства;</p> <p>1.2. Правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин;</p> <p>1.3. Разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефинира и спазва предписания за своевременна реакция;</p> <p>1.4. Описва дейностите за опазване на околната среда, свързани с изпитната работа, включително почистване на работното място.</p>		да/не

2.	<i>Ефективна организация на работното място.</i>	<p>2.1. Поддържа инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията;</p> <p>2.2. Целесъобразно употребява материалите;</p> <p>2.3. Работи с равномерен темп за определено време.</p>	2 3 3	8
3.	<i>Правилен подбор на материали, инструменти и машини съобразно конкретното задание.</i>	<p>3.1. Преценява типа, вида и подходящата стойност на използваните материали, инструменти и машини, необходими за реализацията на проекта;</p> <p>3.2. Правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали.</p>	5 5	10
4.	<i>Спазване на необходимата технологична последователност на операциите според практическото изпитно задание.</i>	<p>4.1. Определя самостоятелно реда и последователността на действията на операциите;</p> <p>4.2. Спазва необходимата последователност на действията и операциите в процеса на работа.</p>	6 6	12
5.	<i>Качество на изпълнението на практическото изпитно задание. Изчерпателност на разработката.</i>	<p>5.1. Всеки завършен етап съответства на изискванията;</p> <p>5.2. Дизайнерският проект отговаря на зададените параметри;</p> <p>5.3. Изпълнява задачата в поставения срок.</p>	4 2 2	8
6.	<i>Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на проекта.</i>	<p>6.1. Осъществява контрол при избора на материали, машини, инструменти и при изпълнение на конкретни дейности;</p> <p>6.2. Контролира необходимите показатели;</p> <p>6.3. Оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките;</p> <p>6.4. Прави оптимален разчет на времето за проекта.</p>	3 3 3 3	12
7.	<i>Защита на качествата на дизайнерския проект.</i>	<p>7.1. Може да представи и обоснове приетия вариант за решение и изпълнение на практическото задание;</p> <p>7.2. Демонстрира добра техника на презентиране.</p>	5 5	10
Общ брой точки				60

Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя. Те са в съответствие с посочените в Държавното образователно изискване за придобиване квалификация по професията **Дизайнер**.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е 60. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Попска, П. История на костюма и орнамента. Техника, 2003.
2. Попска, П. Проектиране на облеклото. Техника, 2001.
3. Петров, Х. и кол. Контструиране на облеклото I и II част. Техника, 2005.
4. Кънчев, Ц. и кол. Технология на облеклото I и II част. Техника, 2004.

VII. АВТОР

Анелия Станева – Професионална гимназия по облекло „Недка Иван Лазарова” – гр. Русе

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

по професията 214010 Дизайнер

специалността 2140108 Моден дизайн

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:
(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:

.....

.....

Приложна задача:

Описание на дидактическите материали:.....

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището/обучаващата институция)

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

**по професията 214010 Дизайнер
специалността 2140108 Моден дизайн**

И н д и в и д у а л н о п р а к т и ч е с к о з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се

(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/Ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)